

Bergman på sociala medier

Elever på Birka Folkhögskolas utbildning Online Video Creator blir först med att filma världsberömda demonregissören Ingmar Bergmans oinspelade manus - i samarbete med teater- och filmregissören Suzanne Osten.

KULTUR Före sin död 2007 donerade Ingmar Bergman hela sina samlingar till det som senare kom att bli Ingmar Bergman stiftelsen. Bland de manus som fanns i arkivet var tidigare okända "64 minuter med Rebecka" från 1969. Suzanne Osten lärde först känna texten genom Radioteatern.

- De kontaktade mig och frågade om jag ville göra en radiopjäs av manuset, vilket jag också gjorde. Det var väldigt hemligt eftersom det aldrig var publicerat tidigare, säger hon.

Manuset, som alltså har 50 år på nacken, var från början tänkt att bli en novellfilm med varsitt manus av tre filmgiganter: Ingmar Bergman, japanen Akira Kurosawa och Federico Fellini. Men Kurosawa föll ifrån och i slutändan var det bara Ingmar Bergman som färdigställde sin text. Kanske var det meningen att den skulle bli något annat för nu har regissören Suzanne Osten påbörjat arbetet med en långfilm i samarbete med filmaren Åsa Linder med arbetstiteln "Love Duet" baserad på manuset. Hon säger att hon ville utforska det vidare på grund av att det fanns ett intresse för kvinnofrigörelse i texten.

- Det var som om Ingmar Bergman stod mitt i korselden som jag själv har stått i 1969. Bergman var väl ingen känd feminist, men han var väldigt intresserad av förändring och befrielse och dessutom ständigt omgiven av starka kvinnliga skådespelare. Den här tiden var väldigt turbulent, både för honom och världen.

Det är inte första gången Suzanne Osten använder sig av referensgrupper i sin konstnärliga process och den här gången vill hon bland annat forma en spännande dialog med deltagarna på den moderna filmutbildningen Online Video Creator på Birka folkhögskola. De skapar videofilmer på plattformar som Youtube, Instagram, Facebook och Tik Tok och har nu fått i uppdrag att filma två scener ur Bergmans manus.

Suzanne Osten ville utforska manuset för att det fanns ett intresse för kvinnofrigörelse i texten. "Ingmar Bergman var väl ingen känd feminist, men han var väldigt intresserad av förändring och befrielse och dessutom ständigt omgiven av starka kvinnliga skådespelare, säger hon." FOTO: MAJA SUSLIN / TT

De studerande, som därmed blir de första att ta sig an manuset med kameran, kommer också att få löpande feedback på sina filmer av Suzanne Osten och Åsa Linder.

- Vi kommer att svara verbalt på det vi ser och uppfattar. Det är viktigt med feedback och jag räknar med att komma upp till Jämtland när jag hittar tiden, säger Suzanne Osten.

- Deltagarna har väldigt olika bakgrund och mål med studierna och det är intressant att de kommer in med sina subjektiva perspektiv på Ingmar Bergmans text. Hur blir det när de hamnar i Suzanne Ostens konstnärliga process och när Bergmans traditionella manus läggs i deras händer? Jag tror att det kommer bli rörlig bild på sociala medier. Det är rätt radikalt eftersom Bergman hade en enorm position och ett eget starkt perspektiv, säger Per Zetterfalk, utbildningsledare för Online Video Creator, som lärde känna Suzanne Osten när hon var hans konstnärliga handledare vid Dramaten.

Elevernas skiftande synvinklar får alltså komplettera både Ingmar Bergmans och Suzanne Ostens perspektiv. Ostens film i samarbete med Åsa Linder blir en utveckling och aktualisering av det gamla manuset. De ska framför allt försöka sätta Ingmar Bergmans fråga "Hur skapar kvinnor och män varandras bilder?" in

Det är intressant att de kommer in med sina subjektiva perspektiv på Ingmar Bergmans text.

Suzanne Osten.

ny modern ram. Temat i Bergmans manus är tystnad, att det inte går att kommunicera. Rebecka är instängd med mycket inom sig som hon försöker få ut. - Hon söker befrielsens väg och gör flera uppbrott och förändringar, det är ett våldsamt manus, säger Suzanne Osten.

Intresset internationellt är stort så fort det handlar om Ingmar Bergman. Suzanne Osten söker både utländska och svenska finansierare till filmen som till stor del kommer att spelas in på engelska med både utländska och svenska skådespelare.

Själv är hon upp vuxen med demonregissören. Hennes mamma, författaren, filmregissören och filmkritikern Gerd Osten, arbetade för honom och skrev kritik om honom.

- Bergman både berörde och bråkade med mig. Jag såg alla hans filmer och har bra koll på honom. Men det här tyckte jag var något helt annat än han tidigare gjort. Eleverna på Birka har pre-

Ingmar Bergman, född 1918, regisserade ett 40-tal långfilmer, över 100 teateruppsättningar och mängder av tv-filmer och tv-teater. Det stora internationella genombrottet kom med Oscarsbelönade "Jungfrukällan" (1960). Han gick ur tiden 2007, 89 år gammal. FOTO: TT

"Processen, att använda sig av människor i en modern filmutbildning och från många olika håll, är väldigt långt från Ingmar Bergmans egen process där han själv ofta hade kontroll över alla delar", säger Per Zetterfalk är utbildningsledare för Online Video Creator på Birka folkhögskola. FOTO: PRIVAT

cis fått uppdraget med en videohälsning från Suzanne Osten i sina händer. Scenerna ska vara färdiginspelade i slutet av augusti.

- Jättekul, men det är klart att de tycker att det är omtumlande att kasta sig in i ett sådant här sammanhang. Det var nog inte någon beredd på. Särskilt roligt är att den stora filmtraditionen här kopplas till den nya generationens filmskapande på sociala medier, filmkartan håller på att ritas om. Vi lever i en helt annan bildvärld i dag, säger Per Zetterfalk.

Text Sara Strömberg 06315 55 28 sara.stromberg@mittmedia.se